

Uudenmaan liitto
toimisto@uudenmaanliitto.fi

Viite
Kommentointipyyntö UML dnro 253/06.01.00.2024

Asia

Kommentit Uudenmaan liitolle VISIO-kaavan osallistamis- ja arviointisuunnitelmasta

Vihreän siirtymän vaihemaakuntakaava eli VISIO-kaava käsittelee viittä teemakokonaisuutta: Energia, logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne, luonto ja hiilensidonta, teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto sekä vesihuolto ja vesivarat. Sisältöteemojen lisäksi kaavatyössä otetaan läpileikkaavina näkökulmina huomioon ilmastonmuutokseen vastaaminen eli hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen, turvallisuus, resilienssi ja huoltovarmuus sekä hyväksyttävyyys. Vaihemaakuntakaavan teemat ja näkökulmat ovat ajankohtaisia ja olennaisia myös Porvoon näkökulmasta. Porvoon kaupunki näkee positiiviseksi, että maakuntakaavojen kokonaisuutta täydennetään näiltä osin.

Logistiikan ja pitkän matkan henkilöliikenteen kehityskuva maakuntakaavatyötä varten on epäselvä Porvoosta idän suuntaan eikä kehityskuvasta hahmotu, mikä on kehittämisen tavoite. Itärata Porvoon kautta Kouvolaan tulee nostaa vahvemmin esille. Itärata on pitkän tähtäyksen strateginen investointi, joka parantaa Porvoon ja koko itäisen Uudenmaan ja itäisen Suomen liikenneyhteyksiä, elinvoimaa ja huoltovarmuutta ja samalla hyödyttää koko maata. Itärata on hyväksytty osaksi Euroopan liikenteen TEN-T-verkkoa.

Voimassa olevissa maakuntakaavoissa on Itärata merkitty kolmella erilaisella merkinnällä: Pääradan ohjeellinen linjaus (Sipoo-Porvoo välillä), Pitkällä aikavälillä toteutettava pääradan ohjeellinen linjaus (Porvoo-Koskenkylä väli) ja Liikenteen pitkän aikavälin yhteystarve -nuoli (Koskenkylästä Kouvolan suuntaan). Itärata-hankkeella on parhaillaan meneillään ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) ja alustava yleissuunnittelu. Ympäristövaikutusten arviointiselostus valmistunee vielä tämän vuoden puolella. Itärata tulee ottaa huomioon VISIO-kaavan rinnalla etenevänä suunnitteluprosessina vaihemaakuntakaavaa laadittaessa, ja vaihemaakuntakaavassa tulee tarkentaa Itäradan linjaus ja merkinnät. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tulee tältä osin täydentää.

VISIO-kaavalla pyritään tukemaan ja sujuvoittamaan vihreän ja puhtaan siirtymän hankkeiden toteutusta. Kaavan tausta-aineistona laaditussa energian kehityskuvassa todetaan, että energian riittävyys on tunnistettu vihreän siirtymän haasteeksi Uudellamaalla. VISIO-kaavan tavoitteissa, jotka on esitetty osallistamis- ja arviointisuunnitelmassa, on mainittu riittävän, puhtaan energian turvaaminen elinkeinoelämän ja asukkaiden tarpeisiin. Monet vihreän siirtymän hankkeet vaativatkin paljon vihreää sähköä. Riittääkö vihreätä sähköä kaikille elinkeinoelämän hankkeille ja asukkaille vai jatkuvatko rajoitukset teollisen mittakaavan kulutuksen ja sähkövarastojen liittymiselle kanta- ja jakeluverkkoihin? Vaihemaakuntakaavassa tulee erilaisten hankkeiden sijoittumisen ja tilantarpeen ohella arvioida sähkön riittävyyttä sekä sähkön siirtoverkon siirtokapasiteettia, toimintavarmuutta ja kehittämistarpeita pitkällä tähtäyksellä.

Porvoon kaupunki